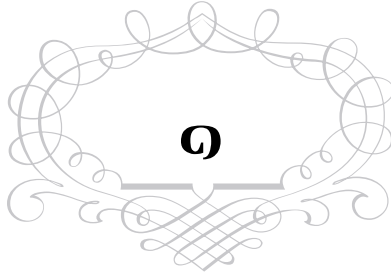

ภาคแรก
สุดแท้ัน

พ.ศ. ๒๕๑๕ ตำบลหนองนมวัว อำเภอลาดยาว จังหวัด
นครสวรรค์

เสียงฟ้าร้องคำรามแทรกเสียงเม็ดฝนกระหน่ำหลังคาลังกะสี ทำให้นางแยม
ผุดลุกจากเตียงที่กำลังหันหอมแดงเพื่อทำลาบปลาตุกนา รีบวิ่งไปปิดหน้าต่างคร้ว
เพราะลมกระโชก บานหน้าต่างตึกบังวงกบเสียงดังบึงบึง ละอองฝนกระเซ็นเข้ามา
ใจของนางนั้นนึกถึงนายเทืองที่ออกไปดูน้ำในทุ่งนาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของ
หมู่บ้าน ฝนตกหนาเม็ดมาสองวันแล้ว ถ้าระบายน้ำออกไม่ทัน ข้าวที่กำลัง
ตั้งท้องต้องล้มล้มน้ำตายทั้งแปลง นางแยมปิดหน้าต่าง หันกลับมาที่เตาอังโล่
ปลาตุกในตะแกรงที่อยู่บนเตาสังกลิ้นไหม้ ด้วยอารามรีบร้อนทำให้เท้าเตะเข้ากับ
ปลายมีดบางที่วางอยู่บนเตียงไม้มะขาม นางทรุดลงนั่งด้วยความเจ็บปวด แต่
มีอนั้นก็ยังรีบพลิกตะแกรงบึงปลาป้องกันความเสียหาย ขณะที่เท้าก็ถีบเตียงจน
กระเด็นออกไปตามแรงโทสะของตน

สายฝนที่พรำลงมาทำให้ผืนนาที่เคยมีสีเขียวขจีปานทุ่งมรกตแทบกลายเป็นท้องน้ำ
ขนาดใหญ่ นายเทืองเดินแบกจอบไปสับคันดินออกเพื่อระบายน้ำออกจากนาข้าว
ของตน ทั้งที่รู้อยู่แก่ใจว่าทางน้ำนี้จะไหลไปสู่นาของคู่ตองทองแผ่นเดียวกันที่
ไม่ค่อยจะแน่นแพ้นัก แต่ถ้าไม่ทำเช่นนี้ ต้นข้าวของเขาก็จะล้มล้มน้ำตายเสียหาย
ทั้งทุ่งแน่ๆ

เงาตะกุ่มท่ามกลางสายฝนของนายเทืองนั้นหาได้พ้นสายตาของนายขัน
เจ้าของนาแปลงที่กำลังจะได้รับความเสียหายอยู่ไม่ นายขันเดินถือมีดเหรียญ®

® มีดตัดหญ้าต่อตำด้วยไม้ไผ่ ยาวประมาณหนึ่งเมตร

ลับต้นหญ้าบนหัวคั่นนาระบายความโกรธไปหานายเทืองที่กำลังชูดหัวคั่นนาซึ่งกัน
เขตแดนนาทั้งสองฝั่ง

“เฮ้ย ไอ้เทือง เอ็งทำอย่างนี้ได้ยังไง”

นายเทืองที่เนื้อตัวเปียกปอนยืนก้ำก้ำมจอบจนแน่น

“ถ้าข้าไม่ทำอย่างนี้ ข้าวในนาข้าก็จะเสียหาย”

“แล้วข้าวในนาข้าล่ะ เห็นแก่ตัวนี่หว่า”

“ไม่ได้เห็นแก่ตัว แต่เอ็งก็มีทางระบายน้ำออกจากนาได้นี่”

“พุทโธ น้ำในเหมืองก็เต็มอืดเหมือนกัน จะระบายได้อย่างไร เอ็งมัน
เห็นแก่ได้”

นายเทืองไม่สนใจ แล้วหันไปลับดินต่อ นายขันเลือดขึ้นหน้า

“ไอ้เทือง เอ็งต้องเอาดินอุดคั่นนาเดี๋ยวนี้” นายขันบอกเสียงกร้าว แต่

นายเทืองทำเป็นหูทวนลม

“ไอ้เทือง เอ็งหูตันหรืออย่างไร” นายขันถามซ้ำ แต่นายเทืองไม่ได้สนใจ
ยังโยกดินออกจากร่องน้ำ สายน้ำสีขุ่นทะลักสู่สนามนายขันทันที

“ไอ้เทือง ไอ้เวร! ข้าบอกให้เอ็งอุดหัวคั่นนาเดี๋ยวนี้”

นายเทืองแบกจอบขึ้นป่าแล้วเดินหนี นายขันวิ่งตามไปรั้งจอบของนายเทือง
ไว้ นายเทืองจับด้ามจอบแน่น อีกฝ่ายยื้อยึดกันไปมา จนกระทั่งนายเทืองเสียหลัก
ล้ม ลื่นไถลลงหัวคั่นนา และเมื่อตั้งหลักได้นายเทืองก็หันมาโถมตัวเข้าไปสู่นายขัน
ทั้งสองต่อสู้กันโดยไม่มีการยอมกำลัง ท่ามกลางเสียงฟ้าคำรามลั่น สายฝนทั้ง
เม็ดหนักขึ้นเรื่อยๆ แต่สายฝนที่โซลอมตัวนายเทืองในเวลานี้กลับกลายเป็นสีแดง!

เมื่อเห็นรอยแผลเหวอะหวะ นายขันก็ถึงกับตาเหลือก ความกลัวแล่นเข้ามา
ในหัวใจ มือก้ำก้ำมิดเทีรยจนแน่น มองซากศพของเพื่อนเกลอที่ตอนนี้กลายเป็น
ทองแผ่นเดียวกันด้วยใจเต้นแทบไม่เป็นจังหวะ

คดี คุณ หนี ต้องหนี...นายขันหันหลังวิ่งหมายจะกลับบ้าน แต่หูของแก
ก็ได้ยินเสียงร้องเรียกของประยงค์ ลูกเขยของตน ซึ่งเป็นลูกชายของนายเทือง
นั่นเอง

สุดากลับสู่อ้อมกอด

“ประยูร เอ็งไปตามที่กับพ่อเอ็งอีกคนซิ” นางแย้มเคาะประตูห้องนอนของลูกชายคนที่สองวัยสิบเก้าปี ปัจจุบันประยูรกำลังเรียนที่โรงเรียนพลตำรวจในเมืองนครสวรรค์ วันนี้เป็นวันหยุดจึงได้กลับบ้าน ทว่าตั้งแต่เช้าเขาก็หายหน้าหายตาไปเที่ยวบ้านเพื่อนฝูง จนกระทั่งฝนใกล้จะตกจึงได้เดินหน้าแห้งหิวโซกลับมา มาถึงก็ดิ่งเข้าครัว กินข้าวอ่อมก็เข้าห้องปิดประตู เปิดวิทยุฟังเพลงสบายอารมณ์

“จะไปตามทำไมละแม่ พี่ติดก็ไปตามคนหนึ่งแล้ว”

“มันนานแล้วนะ จะมีติดแล้ว ฝนยังไม่หยุดตก เอ็งตามไปหน่อยซิ เพื่อมีอะไรจะได้ช่วยกัน” คนเป็นแม่ตะโกนข้ามประตูที่ปิดสนิทเข้าไปในห้อง

“ไม่เอาหรอกแม่ ฝนตกแบบนี้ผมหนาว เดี่ยวไม่สบายเอา”

“อ้าว! แล้วพอกับพี่เอ็งนี่เขาป่วยไม่เป็นหรือไง”

“ไม่เป็นหรอกมั้ง ไม่เห็นพ่อแกเคยป่วยเป็นอะไรสักที แม่ใจเย็นๆเถอะ เดี่ยวก็คงกลับหรอก ผมง่วงนอน อยากนอนพัก อากาศกำลังดีเลย”

“ไอ้ลูกเวร!” สบถแล้วนางแย้มก็เดินย้อนกลับมา ผ่านห้องของพะยอม ลูกสาวคนเล็กที่ปิดเงียบ คงจะนอนอ่านนิยายประโลมโลกหรือไม่ก็มัวแต่วาดแบบเสื้อกระโปรงตามที่ได้ไปเรียนมาจากปากน้ำโพ นางแย้มข้ามชานบ้านที่เชื่อมกับเรือนหลังใหญ่ซึ่งเพิ่งปรับปรุงได้ปีกว่าเพื่อเป็นเรือนหอให้กับประยงค์ ลูกชายคนโตวัยยี่สิบสามปี กับอัมพรลูกสาวคนโตของนายชั้นและนางอ๋า คนในหมู่บ้านหนองนมวัวด้วยกัน

เมื่อถือวิสาสะดึงประตูบานเพี้ยมออก ก็พบว่าลูกสะใภ้ที่นั่งถักปดอกหมอนเช่นเคย นางแย้มถอนหายใจ อัมพรนั้นดี เป็นแม่ศรีเรือนอย่างที่บ้านอื่นๆ อยากได้ แต่นางไม่อยากได้ลูกสะใภ้ที่สำรวยสำอวยแบบนี้ เพราะตั้งแต่เรียนจบชั้นประถมสี่ นางแย้มก็ไม่เคยเห็นอัมพรออกจากบ้านไปช่วยพ่อแม่ทำนา มีเพียงหิ้วปิ่นโตข้าวไปส่งเมื่อหน้านา นอกนั้นก็เอาแต่แต่งตัวตามสมัยนิยม และร่วมกิจกรรมของชุมชนไม่ได้ขาด

นางพยายามห้ามประยงค์แล้วว่าไม่ควรเลือกคนเหยียบขี่ไถ่ไม่พ่อมาเป็นเมีย นางต้องการลูกสะใภ้ที่เก่งทั้งงานในบ้านและนอกบ้าน แต่ลูกชายคนโตของนางก็รักปักใจอยู่กับอัมพรคนเดียว สุดท้ายนางจึงต้องยอมไปสู้ออให้ โดยมีข้อแม้ว่า เขาจะต้องไม่ไปอยู่บ้านพ่อตาแม่ยาย เพราะถ้าไปอยู่ที่นั่น ก็เท่ากับว่า

นางส่งคนงานไปให้สองฟัวเมียนั้นทำนาสร้างฐานะแข่งกับตน

“อู๊ย! แม่” อัมพรละมือจากเข็มควักแล้วลูบท้องที่ใหญ่โตของตน

“ไอ้ทีดยังไม่กลับอีกหรือ”

“ยังเลยจ๊ะ หายไปนานแล้ว หนูเป็นห่วงเขาเหมือนกัน”

“แล้วกับข้าวกับปลาของฟัวพร้อมหรือยัง” ถึงจะแยกบ้านแยกครัวกัน แต่ชานคลุ่มหลังคาก็เชื่อมถึงกัน เพราะฉะนั้นก็ยังถือว่าเป็นบ้านหลังเดียวกัน นางแยมสั่งไม่ให้ประยูรและพะยอมเข้าไปดูนวยกับบ้านของพี่ชายเด็ดขาด แต่นางกลับอดมาดูสารับกับข้าวกับปลาของลูกชายอยู่เรื่อย ๆ และถ้าเห็นอะไรไม่พอใจ เช่นในตู้มีกับข้าวน้อยหรือมีสีส่นไม่ชวนกิน นางก็จะติติงลูกสะใภ้ทันที ด้วยรู้ว่าสำหรับประยงค์นั้น เรื่องกินต้องมาเป็นทีหนึ่ง เพราะตลอดชีวิตของเขา นางทำแต่อาหารเลิศรสบำรุงบำเรอให้ลูก ๆ อิ่มหมึพื้มัน บางทีนางก็กลัวว่าลูกชายจะรักเมีย กลัวเมียลำบากใจ จนลูกชายต้องอดเปรี้ยวอดหวาน

แม้ที่ผ่านมามีอัมพรจะดูแลสามีได้ดี แต่นางแยมก็ยังรู้สึกว่าการทำได้ไม่เท่าตนตามประสาแม่ที่รักลูกชายมาก โดยเฉพาะลูกชายคนหัวปีซึ่งเป็นรักแรกของผู้เป็นพ่อแม่

“พร้อมแล้วจ๊ะ”

นางแยมถอนหายใจออกมาก่อนจะหีบประตูแล้วเดินออกไปที่ระเบียงนอกชาน ชะเง้อชะเง้อไปที่ต้นทาง แล้วนางก็ต้องยกมือทาบอกเมื่อเห็นผู้ใหญ่นุญส่งเดินนำประยงค์และชาวบ้านที่กำลังแบกร่างของนายเทือง ตรงบริเวณหัวเถิกนั้นคลุ่มด้วยผ้าขาวม้า

ไม่ใช่เรื่องดีแน่ ๆ!

เสียงหวีดร้องของนางแยมทำให้อัมพรต้องทิ้งงานในมือพลางผุดลุกขึ้น แต่ด้วยอายุครมถึงเก้าเดือน ทำให้การลุกขึ้นยืนเป็นไปอย่างยากลำบาก เสียงอื้ออึ้งรวมถึงเสียงวิ้งลงจากเรือนทำให้อัมพรต้องรีบเดินกระยองกระแย่งไปที่ประตูบ้าน เสียงร้องไห้หยวนของแม่สามีและพะยอมดังมาเข้าหู อัมพรจึงได้แต่ยืนนิ่งอยู่อย่างนั้น

“ใคร ใครฆ่าฟัวข้า ใครฆ่าพ่อเอ็งฮีไ้อียงค์ ใครฆ่าพ่อเอ็ง บอแม่มา”

ไม่มีเสียงตอบจากสามีของเธอ อัมพรใจสั่นหวิวเมื่อรู้ว่าพ่อฟัวของเธอตาย

สุดแค้นแสนรัก

เพราะถูกฆ่า มือเท้าของอัมพรเย็นเฉียบ หมดเรี่ยวแรงจะขยับตัว ยิงได้ยืน นางแยมทวนคำพูดของใครบางคนยิ่งทำให้อัมพรรู้สึกว่าการกระดานรอบกายบีบเข้ามาจนเธอหายใจแทบไม่ทัน

“ไอ้ซัน ไอ้ซันนั่นเหรอก แล้วตอนนี้มันอยู่ไหน มันอยู่ไหน”

“มันหนีไปแล้ว” ผู้ใหญ่บ้านตอบพร้อมเล่าเรื่องราวที่อัมพรคาดไม่ถึง พ่อของเธอใช้มีดเหรียญตัดหญ้าฟันคอพ่อสามี เพราะทะเลาะกันเรื่องระบายน้ำออกจากนา แล้วตอนนี้พ่อของเธอไปไหน แม่และอุไรจะเป็นอย่างไร ที่บ้านจะวุ่นวายแค่ไหน แล้วจะเกิดอะไรขึ้นกับเธอบ้าง

เมื่อคนอื่น ๆ ช่วยกันต่อโลงศพให้สามี นางแยมก็เดินตึงๆ ขึ้นบันได วิ่งเข้าไปในเรือนแล้วหยุดที่ครัวหลังบ้าน แค้นในครั้งนี้อย่างเดียวที่จะทำได้คือไอ้ซันจะต้องตายตกไปตามกัน ไฟที่ยังไม่ราเตายังคงมีความร้อน นางจึงเทถ่านในบิ๊บบิ๊บก่าคร่ำคร่าลงไป นางแยมเปล่งถ้อยคำสาปแช่งนายซันต่าง ๆ นานา พลังชดพรึกกับเกลือเข้าเตาไฟ

“ถ้ามันยังไม่ตาย ขอให้มันตายโหงตายท่า ถ้ามันตายแล้ว ก็ขอให้โคตรเหง้าของมันฉิบหายวายวอด มีกลิ่นเหม็นเหมือนพริกกับเกลือที่มอดไหม้ส่งกลิ่นคลุ้งไปทั่วทั้งบ้านอย่างนี้”

อัมพรเดินออกจากครัวบ้าน ถู้อรมเดินตากฝนหมายจะกลับไปหาแม่ที่บ้าน เพราะเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กๆ เธอคงไม่อาจนั่งฟังความจากทางนี้ทางเดียว อีกอย่าง จะให้เธอนั่งตากหูฟังเสียงสาปแช่งของแม่สามีได้อย่างไร

เมื่อเลี้ยวขวาออกจากซอย อัมพรก็เดินสวนกับชาวบ้านที่จะมาช่วยงานศพ
“เป็นไงอัมพร”

“ก็...” อัมพรพูดอะไรไม่ออก

“บ้านเอ็งวุ่นกันใหญ่แล้ว พ่อเอ็งก็ไม่รู้หายไปไหน ส่วนแม่เอ็งก็เป็นลมไปไม่รู้ที่ตกลง รีบกลับบ้านไปดูแลอะ”

“ล๊ะ”

“ระวังลื่นนะ ท้องแก่แล้ว ขึ้นเป็นอะไรไปอีกคนจะวุ่นกันใหญ่”

อัมพรค่อย ๆ อย่างก้าวไปบนถนนที่เต็มไปด้วยโคลนเพราะฤทธิ์น้ำฝน รู้สึกตื่นตันชนิด ๆ ที่เพื่อนบ้านยังห่วงใย

จนกระทั่งเดินเข้าไปในเขตรั้วบ้านที่ทำจากไม้รวกของตน ก็ได้ยินเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของเครือญาติและเพื่อนบ้านดังแข็งแะ พอพ้นประตูบ้าน อัมพรก็พบว่าแม่กำลังนั่งหมอคาลัยตายอยากอยู่บนร้านไม้มะม่วงที่พอเพิ่งต่อเมื่อหน้าแล้งที่ผ่านมา ใบหน้าของแม่เต็มไปด้วยหยาดน้ำตา ช่างๆแม่คือใคร น้องสาวของเธอที่อยู่ในชุดกางเกงสีม่วง เสื้อผ้าซีฟองลายดอกกรุยกราย สีหน้าเคร่งเครียดไม่ต่างกัน คนอื่นถามไถ่เธอเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกันยกใหญ่ อัมพรจึงได้แต่ส่ายหน้า ไม่อยากบอกเล่าความเลวร้ายที่ได้ยินจากปากแม่สามีให้ใครฟังเลย แม่แต่น้อย

สายฝนพรำลงมาอีกครั้ง พ้ายังร้องครืนๆ อัมพรกับอุไรช่วยกันประคองแม่ขึ้นเรือน เพราะข้างล่างมีฝูงชุม แต่ยังไม่ทันที่ขาจะพันบันได้ไปสู่ชานบ้าน ทิดมันเจ้าของนาที่อยู่ติดกันก็วิ่งกระหืดกระหอบเข้ามาเกาะที่ประตูรั้วไม้รวก

“น้ำอ่า อีพร อีไร”

สามแม่ลูกหันไปหาเสียงเรียกร้อนรน

“มีอะไรน้ำมัน” อัมพรตะโกนถามกลับไป

“ลงมาข้างล่างกันก่อน ลงมาเร็วๆ”

สามแม่ลูกพากันลงจากเรือนอีกครั้ง ทิดมันเปิดประตูรั้วก้าวเข้ามาด้วยสีหน้าลำบากใจไม่น้อย

“มีอะไรเอ็งก็พูดสิ” นางอ่าเร่งเร้าด้วยใจร้อนรุ่ม สามีของนางหนีไป หรือว่าจะหนีไม่รอด ถูกตำรวจจับ หรือว่าจะถูกญาติฝ่ายนั้นรุมประชาทัณฑ์ไปเสียแล้วใจของคนรอฟังข่าวเต็นตุ้มตาม

“คือน้ำอ่าได้ยินเสียงฟ้าเมื่อคืนนี้ไหม”

“ได้ยิน ทำไม มีอะไร”

“ฟ้าผ่าจ๊ะ ฟ้าผ่า”

“ผ่าใคร ผ่าอะไร”

“ผ่าถูกหน้าฉันนะสิ น่าจะผ่าถูกมิดเหรียญที่แกถือไปด้วยละมัง ฉันไปเห็นว่แกนอนตายเกยอยู่ที่หัวคันนาของฉันจ๊ะ”

ฟังยังไม่ทันจบความ นางอ่าก็ทรุดฮวบลงไป...

สุภาแก้วแสนรัก

“จริงหรือวะที่ไอ้ชั้นมันตายแล้ว” สีหน้าของนางแยมเต็มไปด้วยความสะใจ พริกกับเกลือยังไม่ทันไหม้หมดเตา ข้าวร้ายซึ่งเป็นข้าวดีของนางก็สะพัดมาถึง ไม่น่าเชื่อว่าวาจาของนางจะศักดิ์สิทธิ์นัก แต่ที่ซึ้งแบบนี้ก็เพราะนางอธิษฐานขอให้ผลบุญที่ทำไว้ตั้งแต่เล็กแต่น้อยช่วยดลบันดาลให้ฟ้าตามล่าตัวไอ้ชั้น ขอให้ฟ้าฆ่ามันให้ดับดับไป

ขณะที่นางแยมกำลังตีปีกสะใจกับข้าวดี ที่หน้าบ้าน อุไรลูกสาวคนเล็กของนายชั้นและนางอ่าก็วิ่งกระหืดกระหอบเข้ามา สีหน้าของอุไรดูเลอลอลาทีเดียว เมื่อเห็นสายตาของคนในบ้านนางแยม

ประยงค์ที่วุ่นอยู่กับการช่วยหมู่ญาติทำโลงศพละมือจากงานแล้วปราดเข้าไปหาอุไรที่ลานบ้าน

“พี่ทิด พี่อัมพรปวดท้องจะคลอดลูก”

“คลอดลูก?”

“แม่ให้พี่ไปตามรถ แล้วพาพี่อัมพรไปหาหมอที่โรงพยาบาล”

ความทวุ่นวิตกผุดขึ้นมาบนใบหน้าของประยงค์ ศพพ่อยังอยู่ในมุ้งคลุมเพื่อรอให้ตำรวจมาชันสูตรพลิกศพ โลงก็ยังต่อไม่เสร็จ ไหนจะต้องตระเตรียมงานศพในเช้าวันพรุ่งนี้ ที่สำคัญ แม่คงไม่ยอมให้เขาไปอย่างแน่นอน เมื่อสักครู่ก่อนที่อุไรจะเข้ามา แม่ก็บ่นเรื่องพี่อัมพรหายไปจากบ้าน

“มาทำไมนั่งอยู่” นางแยมถามเสียงแหวกจากใต้ถุน เพียงชั่วอึดใจนางก็เดินลืว ๆ ลุยกโคลนออกมาอย่างไม่กลัวสิ้นลั้ม

“พี่อัมพรเจ็บท้องจะคลอดลูกนะจ๊ะ”

“ก็ให้แม่แจ้งจัดการสิ”

“อ้าว ก็พี่ประยงค์เป็นผัวพี่อัมพร ฉันก็ต้องมาบอกสิ” หน้าตาของอุไรบึ้งตึงเช่นกัน

“ข้ากำลังยุ่งกัน กลับไปแล้ว”

“แม่” ประยงค์ท้วงเสียงหลง แต่ผู้เป็นแม่หาได้สนใจ

“ไอ้ทิด เอ็งกลับไปทำโลงให้พ่อเอ็ง ทางนั้นมันไม่ตายง่าย ๆ หรอก แม่ออกลูกมาตั้งสามท้องแล้ว แม่รู้ดี”

“แต่แม่...” ประยงค์พูดไม่ทันจบ ผู้เป็นแม่ก็ขัดทันที

“เข้าบ้าน” นางแยมถลิ่งตาใส่ อุไรสะบัดหน้าพรืด เตรียมจะเดินย่ำโคลน กลับบ้าน แต่นางแยมเรียกไว้ก่อน “บอกอ้อแม่เอ็งด้วย งานนี้ไม่จบง่าย ๆ หรอก บ้านเอ็งกับบ้านข้ายังต้องเจอกันอีกไม่น้อย”

เมื่ออุไรออกไปแล้ว ประยงค์ก็เดินมาทางหลังบ้านเพื่อมุดรั้วออกไปหา เมียรัก เขาเสียใจที่พ่อตาย แต่เมื่อดูจากรูปการณ์ พ่อก็ผิดเพราะไปไหนเข้าบ้านคนอื่น พ่อตากับพ่อเขาคงทะเลาะต่อยตีกันจนเป็นเรื่อง อีกอย่าง อัมพรและลูกก็เป็นชีวิตของเขา เขาจะปล่อยให้อัมพรเคืองคว้างไม่ได้ แค่มแม่พร่ำว่าพ่อของอัมพรตอนนำศพพ่อกลับบ้าน เขายังนึกอยากจะทำอะไรไปอุดปากแม่ แต่ทำไม่ได้ ครั้นจะทำอะไรไปอุดหูอัมพรก็ทำไม่ได้เช่นกัน คนกลางอย่างเขาจึงลำบากใจไม่น้อย

เมื่อพันรั้วบ้านของตน ประยงค์ก็รีบวิ่งลุยโคลนบนถนนไปยังบ้านพ่อตา แม่ยาย ซึ่งบัดนี้กลายเป็นศัตรูคู่แค้นของแม่เขาไปแล้ว ชายหนุ่มก้าวเข้าไปในบ้าน สองเท้าเต็มไปด้วยโคลน ชาวบ้านที่ออกกันอยู่ต่างวิพากษ์วิจารณ์ถึงความใจดำของนางแยม ประยงค์บั้นหน้าแทบไม่ถูก แต่เมื่อชาวบ้านเห็นว่าเป็นใคร ก็สงบปากสงบคำ

“เมียผมล่ะ”

“อยู่ข้างบนโน้น ร้องโอดครวญอยู่” ชาวบ้านตรงนั้นตอบ

“มีใครไปตามรถหรือยัง”

“นั่งอุไรวิ่งไปตามรถที่บ้านโกตา เดี่ยวก็คงมา”

ประยงค์เดินไปล้างเท้าที่กระถางสี่เหลี่ยมตรงตีนบันได ก่อนจะก้าวพรวดๆ ขึ้นไปบนเรือน

“เป็นอย่างไรบ้างอัมพร” เขารู้ว่าภรรยาสาวกลัวการคลอเคลียเป็นอย่างมาก เพราะหนังกลางแปลงเรื่อง *แม่นาคพระโขนง* ที่กรมการงานผ้าป่าหามาเล่นในวัด เมื่อต้นปีแท้ๆ เสีย เขาเองก็พยายามปลอบว่ามันเป็นตำนาน แต่อัมพรไม่เชื่อ

ประยงค์ทรุดตัวลงนั่งแล้วกุมมือเมียรักที่นั่งฟังเสาวเรือน น้ำตาไหลอาบแก้ม เขาได้ยืมพวงญาติของแม่ยายคุยกันถึงเรื่องศพของพ่อตาที่กำลังนำกลับมา

เขามองหานางอ้อ เมื่อไม่เห็นก็คิดว่าแม่ยายน่าจะไปรับศพสามี ประยงค์ถอนหายใจออกมา ปัญหาระหว่างบ้านนี้และบ้านโน้นคงไม่จบลงง่ายๆ เป็นแน่ เพราะเมื่อก่อนแม่ก็ไม่ใคร่ชอบหน้าพ่อชั้นกับแม่อ้ออยู่แล้ว หาว้าซึ้งกบ่าง หาว้า

ชุดเก็บแสนรัก

เขี้ยวบ้าง หาวแม่อำประจบเอาใจหลวงพ่อบ้าง กว่าจะได้แต่งงานกับ อัมพรนั้น เขาต้องแสดงอาการดิ้อแพ่งตั้งหลายครั้ง และเมื่อแต่งงานกับอัมพรเขาก็ให้สัญญากับเธอไว้ว่าจะไม่ให้เธอออกจากเรือนไปตากแดดทำนา อัมพรจึงมีหน้าที่เพียงดูแลบ้านเท่านั้น ทว่าเมื่อแม่อุ้มก็ไม่พอใจ หว่าเขาหลงเมีย ถูกทำของใส่ เขาได้แต่เอาหูทวนลม ระลึกถึงคุณมารดา ก็พอจะทำให้ใจที่กรุ่นอยู่เนืองๆ นั้น สงบลงได้

“เพียงค์ ฉันทกลัว”

“ไม่ต้องกลัวนะ พี่อยู่ตรงนี้แล้ว”

“เรื่องพ่อของเราจะเป็นอย่างไรต่อไป”

“เรื่องนั้นเอ็งอย่าเพิ่งคิด ทำใจดีๆ คิดถึงลูกที่จะเกิดมาดีกว่า”

“แต่มันไม่ใช่เรื่องเล็กๆเลยนะ แม่พี่ไม่เอาฉันไว้ที่บ้านแน่ๆ”

ประยงค์นั่งเงียบ จำนหน่อสมมุติฐานนั้น

“พี่อย่าทิ้งฉันกับลูกนะ”

“ไม่หรอก พี่ไม่มีวันทิ้งเอ็ง พี่รักเอ็งมากแค่ไหน เอ็งก็รู้สินะ”

เมื่อได้ยินคำมั่นของสามี อัมพรก็เอนตัวซบอกของเขาราวกับจะถ่ายเท ความรู้สึกยำแยะที่กัดกินจิตใจออกไป

“รถมาแล้ว จอดรอที่หน้าถนนใหญ่ ต้องประคองพี่อัมพรเดินออกไป”
อุไรร้องบอกด้วยสีหน้าเหน็ดเหนื่อยจากเรื่องที่ประดังเข้ามา พอแจ้งข่าวแล้ว หญิงสาวก็ห่มตัวลงจากเรือน

ประยงค์ประคองภรรยาให้ลุกขึ้นแล้วพากันเดินลงจากบ้านไปยังรถกระบะ ยี่ห้อยัดคันของโกตา ผู้มีอันจะกินและมีน้ำใจเป็นที่หนึ่ง และเมื่อไปถึงรถคัน สี่น้ำเงิน ลือพงษ์...ลูกชายคนเล็กผู้เป็นคนซบก็เปิดประตูรถมารับ

เมื่ออัมพรขึ้นนั่งคู่กับคนขับแล้ว ประยงค์ก็กระโจนขึ้นกระบะหลัง แต่รถ ยังไม่ทันเคลื่อนไปยั้งตัวอำภอลาดยาวซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล หน้าชายของ ประยงค์ก็วิ่งกระหืดกระหอบมาหา

“ไฉ่ยงค์ กลับบ้านด่วนเลย”

“มีอะไรหรือน้า”

“แม่เอ็งนะลิ ร้องท่มร้องไห้ใหญ่เลย”

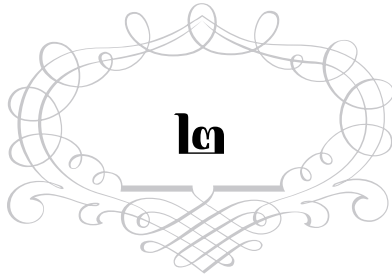
“เรื่องอะไร”

“เรื่อง...” นายชายเหลือบไปทางหน้ารถ แล้วเดินไปประชิดตัวหลานชาย ก่อนจะกระซิบเบาๆ “แม่เอ็งหาว่าเอ็งหลงเมียจนลืมพ่อลืมแม่ ไปดูเองเหอะ อาละวาดร้องห่มร้องไห้ยกใหญ่”

“แต่เมื่อยผมกำลังจะออกลูกหน้า”

อุไรที่ยืนคอยอยู่ถอนหายใจออกมา ก่อนจะช่วยตัดสินใจ

“กลับบ้านไปเถอะพี่ทิด ทางนี้ฉันจะช่วยดูให้” ว่าแล้วอุไรก็ปีนขึ้นกระบะท้าย แล้วตะโกนสั่งคนขับซึ่งเป็นคนรักของตนว่า “โกพงษ์ ออกรถเลย”

“แม่! หมอให้อัมพรกลับบ้านพรุ่งนี้”

คนเป็นแม่นั่งหน้าตุ่ม นิ่งเงียบ มือที่กำลังปอกผักกวมะรุมชะงักค้าง ดวงตาดำยังมีหยาดน้ำตาเอ่อคลออยู่ไม่จาง สามวันเจ็ดวันก็แล้ว นางก็ยังไม่หายเสียใจ โหนจะความแค้นที่ลุ่มอยู่ในหัวอกนี้อีก ชำระทั้งชีวิตก็คงไม่จบไม่สิ้น แต่ช่วงเจ็ดวันที่ผ่านมา นางก็แผลงฤทธิ์ให้คนเห็นกันทั่วแล้วว่านางไม่ใช่คนเจ็บแล้วไม่จำ... ไข่ม่มันหนีรอดจากเงื้อมมือกฎหมายไปด้วยความตาย แต่พวกลูกหลานที่ยังอยู่ของมัน จะมีความสุขไม่ได้

เรื่องของอัมพรกับหลานชายที่เพิ่งเกิดนี้ นางแยมใช้เวลาไตร่ตรองมาตั้งแต่วันที่อัมพรไปคลอดลูก วันนั้นหมอบอกว่ายังไม่ถึงกำหนดคลอด จึงสั่งให้กลับมาบ้าน จนกระทั่งผ่านไปห้าวัน อัมพรก็ปวดท้องอีกรอบ งานศพพ่อของอัมพรที่วัดหนองยาวกำลังยุ่งๆ ส่วนประยงค์ก็อยู่อีกงาน รั้าๆ จะไปดูภรรยา แต่นางก็รังตัวไว้ พลังภาวนาในใจอยากให้ลูกสะแก่ตายทั้งกลม แต่บุญที่ทำมาคงจะหมดไปกับตอธนอธิษฐานให้สายฟ้าลงโทษนายชั้น อัมพรจึงเบ่งลูกชายออกมาเป็นปัญหาให้นางต้องจัดการต่อไป

ถ้าไม่ให้นั่งอัมพรกลับมาอยู่ที่บ้าน ประยงค์ก็คงจะหอบผ้าหอบผ่อนตามไปอยู่ที่บ้านแม่ยาย ทางเดียวที่จะเอาลูกไว้ที่นี้ก็คือต้องยอมให้นั่งอัมพรกลับมาอยู่ที่นี้...

ส่วนจะให้อยู่ที่วันนั้นก็อีกเรื่อง

“เอาอย่างไรละแม่” ประยงค์ถามซ้ำ

“ก็ไปรับมาสิ”

ประยงค์ผละออกมาด้วยใจประหวั่นพรันพรึง เขารู้ว่าในความเงียบเฉยนั้น ยังไม่ได้คลายความแค้นลงสักนิด วันนั้นพอเขาเดินกลับมาหลังจากส่งอัมพร

ขึ้นรถ แม่ที่ร้องไห้ร้องไห้ให้อาละวาดก็สะบัดหน้าพริตขึ้นเรือน ไม่ว่ากล่าวเขาเรื่อง อัมพร แต่สั่งให้เขาพาไปที่วัดเพื่อคุยกับหลวงปู่ ชอนาคพของพ่อไปตั้งที่วัด แทนตั้งที่บ้าน

ตอนแรกเขาก็คิดว่าแม่ถือเรื่องผีตายโหง ไม่เอาศพเข้าบ้าน แต่ที่ไหนได้ แม่เอาศพพ่อไปวัดเพื่อกันไม่ให้ศพพ่อของอัมพรไปตั้งในศาลา วันนั้นก็เลย โกลาหลเมื่อแม่ประกาศว่า ศาลาหลังนี้พ่อแม่ปู่ย่าตายายเลื่อยไม้สร้างมากับมือ ส่วนนางอ่านั้นเป็นคนจากที่อื่น เพิ่งอพยพโยกย้ายมาซื้อนาทำมาหากินอยู่ที่ หนองนมวัว ดังนั้น ศพผีตายโหงฟ้าผ่า ผีอัปรีภัยจัญไรควรไปตั้งที่อื่น แม่ยาย ของเขาจึงนำศพสามีไปตั้งที่วัดหนองยาวแทน ความร้ายกาจของแม่ยังไม่จบแค่นั้น วันเผาศพของพ่อที่ตรงกับวันเผาศพพ่อตา แม่นิมนต์พระจากวัดเขาสมุก วัด หนองตาเซียง วัดหนองกระดุกเนื้อ มาสวดมาตिकाบังสุกุล ทำให้แม่ยายเขาต้อง ไปหาพระจากวัดที่ไกลออกไปมาสวดศพ

งานนี้ชาวบ้านทั้งตำบลจึงพากันรำลือถึงความร้ายกาจของแม่เขากันกระฉ่อน บ้างก็พนันกันว่าแม่จะจัดการกับอัมพรอย่างไร นั่นก็หมายความว่าเราจะเลือก ทางไหน ระหว่างแม่กับเมีย

ที่ท่าอรธประจำทางซึ่งวิ่งจากตลาดลาดยาว ผ่านหนองนมวัวไปปากน้ำโพ เมื่อ เห็นพะยอมเดินเข้ามา อุไรก็مينหน้าไปอีกทาง คำว่า 'เพื่อน' คงจะขาดสะบั้นลง แล้ว ต่อไปก็คงจะต่างคนต่างอยู่

พะยอมเองก็หยุดคอยรถอยู่ห่างออกไป แม่ค้าที่ขายของอยู่ละแวกนั้นต่าง จับตามองคนทั้งคู่ เพราะหากเป็นเมื่อก่อนนี้ ถ้าอุไรยืนอยู่ก่อน พอพะยอมเดินมา อุไรจะต้องตะโกนเรียก พะยอมก็จะปราดเข้าไปหาจับไม้จับมือกัน ยืนคู่กันให้ ใ้หนุ่มที่ผ่านไปได้พูดจาแทะโลม เพราะสองสาวนั้นหน้าตาดี ประกอบกับ ไม่ค่อยได้ออกนาไปช่วยพ่อแม่แลงแขกทำงานเหมือนสาว ๆ รุ่นเดียวกัน ผิดพรรณ จึงเปล่งปลั่งมีน้ำมีนวล ยิ่งไปเรียนตัดผ้าในเมืองแบบนี้ เสื้อผ้าของทั้งคู่ก็ยิ่ง ทันสมัยกว่าสาวคนอื่น ๆ

ทั้งคู่ไม่สวมผ้าถุง แต่จะนุ่งกระโปรงบ้าง กางเกงบ้าง สวมเสื้อสีสดใส ใคร ๆ ก็รู้ว่าอุไรสวยกว่าพะยอม และกำลังคบหาอยู่กับสื่อพงษ์ ลูกชายของโกตา

สุดแค้นแสนรัก

ซึ่งเป็นเจ้าของสายรถประจำทางนี้ แต่ใครๆ ก็มองออกอีกเช่นกันว่าพะยอมก็มีใจให้ลือพงษ์อยู่ไม่น้อยเหมือนกัน แต่ด้วยความที่พะยอมตัวเล็กและมีผิวคล้ำกว่า จึงไม่แปลกที่ลือพงษ์จะพึงใจอุไรผู้มินิสัยช่างเจรจาอ่อนหวาน แต่ในขณะเดียวกันก็เอาแต่ใจตัวเองและไม่ค่อยยอมลงให้ใคร ผิดกับพะยอมที่เป็นคนสงบปากสงบคำ ซื่อาย และมักจะคล้อยตามความเห็นของอุไรอยู่เสมอ

รถสองแถวต่อกระยะจากไม่มั่งคั่งแต่ใหญ่แล่นมาบนถนนลาดยางมะตอยที่เพิ่งสร้างเสร็จได้ปีกว่าๆ ที่นั่งด้านหน้าอ้างว้าง สำหรับเพื่อนสาวสองคนที่มักจะขึ้นไปนั่งคู่กันประจำ แต่วันนี้พะยอมเลือกที่จะเดินไปขึ้นด้านท้าย อุไรก็ไม่ได้ชวนให้เพื่อนสนิทมานั่งด้านหน้าแต่อย่างใด

เมื่อขึ้นไปบนรถแล้วอุไรก็ถอนหายใจออกมา ลือพงษ์เพิ่งเกณฑ์ทหารไปเมื่อหน้าแล้ง แต่ยังไม่ได้บวชเรียนแทนคุณให้แม่และเด^๓ ตามประเพณีนิยม ชายหนุ่มหันหน้ามายิ้มให้คนรักพร้อมกับเลิกคิ้วอย่างเข้าใจในความลำบากใจของอุไร

“ไม่น่าเป็นอย่างนี้เลย ลำบากใจน่าดู”

“ก็เป็นไปแล้ว ต่อไปนี้ก็ต้องคนต่างอยู่แล้วกัน”

อุไรถอนหายใจอีกรอบ แต่ความมกลัดกลุ้มในครั้งนี่ไม่ใช่เรื่องของสองครอบครัว แต่เป็นเรื่องของเธอกับลือพงษ์ที่จะต้องเลื่อนการแต่งงานออกไปอย่างน้อยก็หนึ่งปี ด้วยเวลานานอย่างนี้เธอก็หวังใจว่าเขาจะเป็นอื่น เพราะลือพงษ์เป็นลูกชายคนเล็กของโกตากับนางนกลีเก้ ผู้มีอันจะกินในถิ่นนี้ สาวๆ ในตลาดลาดยาวจึงหมายตาเขากันหลายคน แต่ลือพงษ์ก็ให้คำมั่นสัญญาว่าจะซื่อสัตย์ต่อเธอเพียงคนเดียว บ่อยครั้งที่เขาพยายามจะทำอะไรเกินเลยตามประสาคนรัก แต่เธอก็บ่ายเบี่ยงเอาตัวรอดมาได้ทุกครั้ง ทว่าการปกป้องแบบนี้อาจจะทำให้เขาเบื่อหน่าย หรือถ้าเขาได้โอกาสจากคนอื่น เธอจึงหวังใจเหลือเกินว่า ในที่สุดลือพงษ์จะทิ้งเธอไป

เมื่อลือพงษ์เห็นว่าอุไรไม่ได้สดชื่นดังดอกไม้ยามเช้าเหมือนอย่างเคย ชายหนุ่มจึงต้องหาเรื่องชวนคุย

^๓ ภาษาจีนไหหลำ แปลว่า พ่อ

“หลานตัวเองชื่ออะไร”

พูดถึงตรงนี้อุไรก็ถอนหายใจออกมา คิดถึงพี่สาวกับพี่เขยแล้วก็ยิ่งเพิ่มความหนักอกให้กับตัวเอง นางแยมร้ายกว่าที่ใครจะคาดถึง สงครามแย่งศาลาในวันนั้นทำให้เธอต้องออกจ้วออกโรงช่วยแม่ คนอื่นๆ เลยมองว่าเธอเป็นเด็กก้าวร้าว แต่ในเมื่อคนหัวทงกไม่ทำตัวให้น่านับถือ เธอก็ไม่จำเป็นต้องอ่อนน้อม ตอนนี้พี่สาวของเธอก็ประหนึ่งตกอยู่ในดงโจร จะถูกนางแยมขย้ำอย่างไรบ้างก็ไม่รู้ วันที่พี่เขยเหมารถกระบะของลือพงษ์ไปปรับอัมพรกับหลานที่โรงพยาบาลกลับบ้าน วันนั้นเธอรู้สึกแสบอยู่ไม่น้อย เธออยากให้พี่สาวอยู่ที่บ้านด้วยกันมากกว่า แต่ก็ทำไม่ได้ เพราะอัมพรแต่งงานออกเรือนไปแล้ว เธอไม่อยากเข้าไปวุ่นวายกับเรื่องของสามีภรรยา

แมก็ได้แต่บอกว่าถ้าไม่ไหวก็ให้อัมพรกลับบ้านและมาอยู่ด้วยกันดังเดิม แต่พี่เขยของเธอก็รับปากว่าจะพยายามดูแลพี่สาวของเธอและลูกให้ดีที่สุด

“ได้ยินว่าตั้งชื่อขงยุทธ”

“ใครตั้งให้ล่ะ”

“ย่าละมั้ง ไม่ได้สนใจ ไม่ได้ไปดูเลย คงไปเหยียบที่นั่นไม่ได้หรอก ป่านนี้ยายแยมจะจัดการอย่างไรกับพี่อัมพรบ้างก็ไม่รู้”

“เขาคงไม่ร้ายขนาดนั้นหรอกมั้ง”

“ใจคนยากแท้หยั่งถึง เรื่องมันแล้วไปแล้ว ยังเที่ยวไปโพยหนะนาเรื่องที่พ่อถูกฟ้าผ่าตายเพราะเป็นคน...” อุไรกลืนคำว่า ‘เสนียดจัญไร’ ลงคอไป

“เปลี่ยนเรื่องคุยดีกว่า ตัดเลื้อให้เค้าหรือยัง”

“เค้า ตัวเอง เธอ เรา เป็นสรรพนามที่ทั้งสองใช้ระหว่งกัน

“ตัดแล้ว แต่ยังไม่ได้เย็บ”

“อีกนานไหม”

“ไม่นานหรอก ผ่านเรื่องยุ่งๆ นี้ไปได้คงมีสมาธิทำงานมากขึ้น”

“อย่าให้รู้ระว่าตัวเองมัวไปตัดให้คนอื่นอยู่”

“บ๊าสี เค้ามีใครที่ไหน”

“ที่ไหน ลูกชายเจ้าของโรงเรียนตัดผ้าชอบตัวเอง เค้าดูออก”

“เขาไม่เอาลูกชานาไปทำพันธุ์หรอก”

สุดแค้นแสนรัก

“ชอบเขาอยู่ใช่ไหมล่ะ”

“มีตัวเองอยู่แล้ว จะสนใจคนอื่นอีกทำไม”

“ให้จริงเถอะ”

“แล้วหาเรื่องกันทำไมเนี่ย คนยิ่งกั๊กๆอยู่”

“ก็เค้ารักตัวเองมาก ตัวเองก็รู้ รักมากก็หึงก็หวง แล้วก็อยากแต่งงานจะแย่ ทหารก็ไม่ถูกสบายใจไปเปลาะหนึ่ง นึกว่าจะได้แต่งงานสิบสองก็มาเป็นแบบนี้ซะอีก” ว่าพลางลือพงษ์ก็ละมือข้างซ้ายจากพวงมาลัยมาจับมือขวาของอุไร อุไรหันมามองหน้า ถ้าอยู่กับตามลำพังเขาเคยยกขึ้นไปหอม แม่เมื่อก่อนที่มีพะยอมนั่งมาด้วย เขาก็ยังจับมือของเธอยกขึ้นไปดอมดมระหว่างขับรถอย่างไม่อายพะยอมหรือผู้โดยสารที่นั่งอยู่ด้านหลัง

“ตัวเองจะไม่บวชให้แม่ให้เดี๋ยวนะ” หญิงสาวเปลี่ยนเรื่อง แล้วอุไรก็ค่อยๆ ดึงมือตัวเองออกมา

“ไม่หรอก เดไม่ได้อัปคับ เดบอกว่าเขาไม่ได้บวชยังเอาดีได้แล้ว” ปากว่าเอาดีได้ แต่มือก็ยังตามมาจับมือของหญิงสาวอีก

“ตั้งใจขับรถสิ ทางเป็นหลุมนะ”

“จำหลุมได้ทั้งหมดแล้ว...นะๆ”

ลือพงษ์ใช้หัวว่า ทำตาปรอยๆ อุไรก็เลยยอมจำนนกับสัมผัสที่แสดงถึงความรักและความต้องการจากส่วนลึกตามประสาชายวัยฉกรรจ์ แต่ทุกอย่างก็ต้องมีขีดจำกัด

“อดทน อดทน”

“จะทนไม่ไหวแล้วนะ”

“ก็ต้องทนและห้ามยุ่งกับคนอื่นด้วย”

“ก็ตัวเอง...หวงตัว”

อุไรดึงมือออกแล้วกระเถิบตัวหนีไปติดประตูรถ ลือพงษ์แก้มองหน้าแข็ง อุไรมองหน้าชายคนรักแล้วหันไปมองข้างทาง พอฝนหยุดตกน้ำในนาก็ลด ต้นข้าวในที่ดอนกลับเขียวขจีอีกรอบ แต่ไม่มีพ่อเสียคน แม่จะทำนาคนเดียวได้ไหม ถ้าไม่ได้...ครอบครัวของเธอจะเป็นอย่างไร

เมื่อส่งคนที่ทหารแล้ว ลือพงษ์ก็ตั้งใจไปส่งอุไรกับพะยอมที่โรงเรียนสอน

ตัดเสื้อ แต่พะยอมรีบลงจากรถไปเสียก่อน ลือพงษ์จึงตะโกนเรียก

“พะยอม เดี่ยวจะไปส่งที่โรงเรียนให้”

“ไม่ต้องหรอก ไปเองได้” ว่างแล้วพะยอมก็ปรีไปขึ้นรถสามล้อรับจ้าง ลือพงษ์เบ้หน้า

นำหน้าใจแทนอุไรไม่น้อย เพื่อนเคยคุยกันกระจุกกระจิง แต่ต้องมาผิดใจกันเพราะผู้ใหญ่ แล้วทั้งคู่จะร่วมรถโดยสารและเรียนร่วมชั้นกันได้อย่างไร

เมื่อกลับถึงบ้าน พะยอมก็ระบายความอัดอัดให้คนเป็นแม่ได้รับรู้

“หนูขอเปลี่ยนไปเรียนเสริมสวยนะแม่”

“ทำไม”

“ไม่อยากจะเจอกับอุไร ปั่นหน้าไม่ถูก”

“แล้วทำไมต้องหนี”

“ก็หนูไม่อยากจะเจอ”

“ไม่อยากจะเจอก็ต้องเจอ คนที่จะเป็นฝ่ายไปไม่ใช่เรา แต่ต้องเป็นมัน เอ็งจะอ่อนแอและแพ้นมันไม่ได้”

“แล้วหนูจะเอาอะไรไปสู้กับอุไรได้ เขาทั้งสวยกว่า คมกว่า”

“แล้วทำไมเอ็งคิดว่าเอ็งสู้ไม่ได้” นางแยมเริ่มหงุดหงิด

“หนูเคยสู้มันได้เสียที่ไหน”

ตั้งแต่เรียนหนังสือด้วยกันมาจนกระทั่งจบประถมเจ็ด พะยอมก็เป็นรองอุไรมาตลอด ผลการเรียนของอุไรอยู่ในระดับกลาง ส่วนพะยอมเกือบถูกตกซ้ำชั้นด้วยซ้ำตอนจบประถมเจ็ด เนื่องจากอุไรไม่คิดเรียนต่อ ไม่งั้นเธอคงเป็นได้แค่อีสาวบ้านนา ส่วนอุไรคงได้ดิบได้ดีไปเป็นครู เป็นข้าราชการ มีอนาคตที่ดีกว่านี้ แต่อย่างไรก็ตาม อุไรก็ดูจะมีอนาคตที่ดี เพราะแม้ว่าลือพงษ์จะไม่ได้จำเรียนสูง แต่กิจการต่างๆ ของโกตามีน้อยเสียที่ไหน ทั้งตกข้าว ตกยาสูบ เลี้ยงหมู แถมห้องแถวที่หน้าตลาดที่เปิดให้คนมาเช่าเป็นร้านขายของและเป็นที่พักอาศัยนั้นอีก ปีหนึ่งๆ ทำเงินให้เท่าไร

ส่วนเธอนั้นมีแต่ไอ้เด็กทำยรถคนตอนโม้ไร้สมบัติที่สถานตามแซวเข้าเย็นคนในหมู่บ้านเดียวกันใครๆ ต่างก็มองเห็นแต่ความสวยของอุไร ทั้งที่บางครั้งทั้ง

สุดแค้นแสนรัก

เธอและอุไรสวมเสื้อผ้าแบบเดียวกันด้วยซ้ำ

“แล้วเอ็งอยากสู้อะไรไหมล่ะ”

“อยาก”

“งั้นก็เรียนตัดเสื้อผ้าให้จบ จบแล้วแม่จะเปิดร้านให้ ไปเปิดที่ตลาดยวาก็ได้”

“แต่หนูไม่อยากอยู่ที่ตลาดยว”

“เช่าห้องแถวโกตากี่ก็ได้”

“เขาคงให้แม่เช่าหรอก”

“ทำไม”

“อุไรก็คงเปิดเหมือนกัน”

“แล้วมันเกี่ยวอะไรด้วย ต่างคนต่างเปิดก็ได้”

“ก็อุไรกับโกพงษ์ชอบพอกันอยู่”

“แล้วเอ็งล่ะ ชอบลือพงษ์ด้วยหรือเปล่า”

เจอคำถามแบบไม่อ้อมค้อมของแม่ พะยอมก็ก้มหน้าจูด

“เอ็งชอบลือพงษ์ใช่ไหม”

พะยอมพยักหน้า นางแยมถอนหายใจออกมา เพราะไหนๆ ก็คิดจะตีบ้านนั้นให้แตกแล้ว คงต้องให้เหล่าญาติกันไปข้าง

ยามพระอาทิตย์ยอแสงลง อุไรนั่งทอดถอนใจที่บ้านไม่ได้ดูสูงส่งของตัวเอง เมื่อเพื่อนที่เคยคบหากันแต่เล็กแต่น้อยต้องมาผัดใจกันตามผู้ใหญ่ไปด้วย แต่ถ้ายังคงกันกะหงกเหงิงเช่นเคย ชาวบ้านก็คงจะเอาไปนินทาว่าไม่รู้จักรักรธเคือง

น้ำตาคลอดวงตาของอุไร เมื่อคิดว่าพอไม่มีพอบ้านก็เจ็บ แม่เองก็อายุยังไม่มาก ถ้าแม่จะหาผู้ชายคนใหม่มาช่วยงาน เธอจะอย่างไร

“หุงข้าวหรือยังอุไร” นางอ่ำที่ลุงควายสองตัวเดินเข้ารั้วบ้านมาเอ่ยทัก ลูกสาวที่นั่งกอดเข่าอยู่ที่หัวบันได

“นั่งคาบันไดอีกแล้ว” โบราณว่าการนั่งคาบันไดหรือยืนขวางประตู ถ้าเป็นหญิงมีครรภ์ก็จะคลอดลูกยาก แต่ถ้ายังโสดจะเป็นผู้หญิงเจ้าชู้

พอแม่เตือนอุไรก็ตะบึงตะบอนลุกขึ้นไปนั่งที่พะไลของระเบียบบ้าน นางอ่ำต้อนควายเข้าคอก ใช้ไม้ขีดปากประตูลูกแล้วเดินมาที่กระถางล้างเท้า

“ล้างมือด้วยนะแม่” ลูกสาวตะโกนบอก นางอ่ำจึงตักน้ำในโอ่งที่ติดบันได มาล้างมือแล้วก็เลยมาลูบไปหน้าที่ดูเหน็ดเหนื่อย เคยทำงานสองคนสองแรง พอเหลือแรงเดียวก็ลำบากไม่น้อย

“แม่ เราจะทำอย่างไรกันต่อไปดี”

“แล้วเอ็งว่าเราจะทำอย่างไรกันต่อไปดีล่ะ”

“แม่ทำงานคนเดียวไม่ได้หรอก นาเราตั้งสามทุ่ง”

สามทุ่งรวม ๆ กันแล้วตกเจ็ดสิบไร่ ปีหนึ่งทำนาหน้าฝนเพียงหนึ่งครั้งก็จริง แต่ในยุ้งข้าวของนางอ่ำมีข้าวเปลือกไม่เคยขาด นำมาหุงกินในบ้านส่วนหนึ่ง แบ่งขายคราวละสิบเกวียนสองครั้งได้เป็นเงินก้อน ได้มาก็สะสมเก็บไว้ เมื่อเก็บเงินได้มากพอ นายขันก็ออกตระเวนหาตุ๋นทำเลดี ๆ ซื้อเก็บไว้เผื่ออนาคต หากทำเองไม่ไหวก็ปล่อยให้คนอื่นเช่า นางอ่ำมีที่ดินแบบนี้อยู่สองแปลง มีแปลงหนึ่งติดถนนสายหลักทางไปกำแพงเพชรที่ซื้อตัดหน้านางแยมมาได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นางแยมไม่ค่อยชอบนางอ่ำ

นางแยมดูจะอิจฉาครอบครัวของนางอ่ำ เมื่อเห็นว่านาสามทุ่งของนายขันและนางอ่ำสามารถเก็บเกี่ยวและมีข้าวขึ้นยุ้งมากกว่านาของตัวเองที่มีถึงสี่ทุ่ง ซึ่งก็ประมาณร้อยไร่ นางอ่ำเดาว่าน่าจะเป็นเพราะลักษณะของดินไม่เหมือนกัน นาของตนเป็นนาดินตำรวนซุย ส่วนนาของนางแยมนั้นเมื่ออยู่สองทุ่งที่เป็นนาที่เรียกว่านาซึกะตาย ซึ่งมีลักษณะเป็นดินทราย กล้าข้าวจึงไม่ค่อยเจริญงอกงาม แต่นางแยมกลับได้ยืมจากใครสักคนบอกว่า นางอ่ำว่านางแยมมือดีดินร้อน ปลูกอะไรก็ตายหมด ผิดกับตอนที่ขนาดปลูกพริกแกวข้างรั้วก็ผลิดอกออกผลจนกิ่งหัก ปลูกฟักปลูกแพงออกมา ผลก็ทั้งใหญ่ทั้งยาวจนค้ำแทบพัง

บางครั้งเรื่องบาดหมางใจกันก็มาจากเรื่องไม่เป็นเรื่องแท้ ๆ เช่น นางอ่ำทำบุญเป็นเงินถึงยี่สิบบาทหรือหนึ่งร้อยบาท ซึ่งมากกว่าคนทั้งหมู่บ้าน นางแยมก็หาว่าทำบุญเอาหน้า อวดรวยว่าเป็นเศรษฐีจากบ้านยางตาล อำเภอกอกรพระบ้านเดิมของนางอ่ำ และล่าสุดในงานศพนางแยมก็ประกาศศักดาว่าซ้ำใหญ่ จนศพของนายขันต้องระเห็จจากวัดหนองนมวัวไปตั้งอยู่ที่วัดหนองยาว นางรู้ว่าสามีนางผิดที่ทำให้นายเทืองเสียชีวิต แต่คนตายแล้วนางแยมก็ยังไม่เสียใจโศกเศร้าให้ นางอ่ำจึงหมดใจจะสานสัมพันธ์อันกะปรองกะแพรงที่มีแต่ก่อนไว้ อยากรจะตัด

สุดแค้นแสนรัก

ให้ขาด ไม่มองหน้ากัน ไม่เผาผีกัน แต่เพราะบุญกรรมแต่ไหนที่นำพาให้ลูกของตนกับลูกนางแยมแต่งงานกันเสียแล้ว

โหนดจะหลานที่เพิ่งลืมตาดูโลกอีก อัมพรนอนกระดานอยู่ไฟที่นั่นใครจะหุงหาให้กิน อยากจะไปดูลูกดูหลานใจจะขาด แต่ก็ไปไม่ได้ ได้แต่หวังใจว่านางแยมคงจะเห็นแก่ลูกชายตัวเอง หรือเห็นแก่หลานตาตาๆ แล้วเมตตามีเยของลูก แม่ของหลานบ้าง

แต่ข่าวที่แว่วมาเข้าหูนี้ทำให้รู้ว่านางแยมแทบไม่ไปดูตาดีอัมพร ынยุทธห้องอืด ประยงค์ได้เหี่ยววังไปถามญาติข้างตัวแล้วกลับมาดูแลเมียตัวเองตามลำพัง นอกจากนั้นนางแยมยังพยายามให้ประยงค์ทิ้งบ้านไปดูนาข้าวสีทุ่งด้วย ทั้งที่จริงๆ แล้วนางแยมได้ยกให้ประยงค์เก็บผลประโยชน์อย่างเต็มไม้เต็มมือเพียงทุ่งเดียว แถมเป็นทุ่งซักระต่ายเสียด้วย

นางอ่ำกัดฟันกรอด ณ เวลานั้นนางเองก็ลำบากไม่น้อย สามิตายก็เหมือนเรือขาดหางเสือ จะคิดทำการสิ่งใดก็กล้าๆกลัวๆ เป็นม่ายไร้ทาน^๓ ไปไหนคนก็จ้องมองคอยดูหน้าหน้า วันนั้นแคงจูงควายออกไปเลี้ยงคนเดียว นางยังได้ยินเข้าหูมาแว่วๆ ว่านางนัดเจอกับใครที่นาหรือเปล่า เป็นม่ายตอนอายุยังไม่ถึงห้าสิบก็คงไม่แคล้วเป็นขี้ปากชาวบ้านไปอีกนาน และยังมีแม่ม่ายเกิดขึ้นพร้อมกันสองคน ชาวบ้านคงได้จับจ้องว่าใครจะหาสามีใหม่ได้ก่อนกัน

“แม่ ฉันคงเรียนเย็บผ้าต่อไปไม่ได้แล้ว ไม่มีพ่อ แม่ก็ทำงานคนเดียวฉันจะกลายเป็นคนอกตัญญูได้ ถ้ายังมีแต่เรื่องสวยๆงามๆแบบนี้”

“แล้วตอนนี้เองเรียนถึงไหนแล้ว”

“ก็พอตัดได้ แต่ยังไม่เย็บไม่เก่ง”

“ก็เรียนไปก่อน ตอนนี้เรื่องนาคันก็ไม่มื่ออะไรมาก ดูแค่เรื่องน้ำ อีกเดือนสองเดือนกว่าจะได้นาคได้ก็แล้ว”

“แต่คนอื่นจะว่าฉันได้”

“ใครล่ะ แม่ไม่ว่าเอ็งหรือก แม่ยังทำได้”

“แต่ฉันไม่อยากจะเรียนแล้วละแม่”

---

^๓ แม่ม่ายขัดสน

“ทำไม”

“ก็...ฉันไม่อยากเจอพะยอม เพราะมองหน้ากันไม่ติด”

“ก็ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างไป แต่ถ้าจะญาติติดกับมัน แม็กก็ไม่ว่าอะไรหรอกนะ โกรธแค้นกันไปก็เท่านั้น ว่าไปแล้วพ่อเราก็ติด”

“ทางนั้นแหละผิด ถ้าไม่ไขน้ำเข้านาเรา พ่อก็คงไม่โมโหจนเลยเถิด”

“มันก็ผิดด้วยกันทั้งคู่ ในเมื่อก็ตายไปแล้วทั้งคู่ คนที่อยู่จะต้องบาดหมางใจกันด้วยหรือ”

“แม็กก็ได้ยินแล้วว่ายายแยมมันจองเวรจองกรรมกับเรา มันเผาพริกเผาเกลือแข่งเราทุกวัน มันอยากดูบ้านเราพินาศไปกับตา แต่ฉันเชื่อว่าคนดีผีคุ้ม แต่ผีเปรตอย่างมันก็ไม่น่าไว้วางใจอยู่ดี ฉันกลัวมันจะแกล้งเรา แกล้งพี่อัมพรแกล้งแม่ เพราะตอนนี้บ้านเรามีแต่ผู้หญิงทั้งนั้น”

“แม่จะระวังตัว”

“ฉันห่วงแม่ เลยคิดว่าไม่เรียนดีกว่า”

“เอ็งไม่เคยทำนา ผีบรรณจะเสียนะ”

“ช่างมันปะไร”

“ลือพงษ์ว่าอย่างไรบ้าง ปรีक्षाกันหรือยัง” นางอำทราบเรื่องการคบหา ระหว่างอุไรกับลือพงษ์เป็นอย่างดี

“เขาก็ว่าจะมาช่วยเราด้วยนะ”

“มันเคยทำนาที่ไหน โทมาก็เป็นเด็กติดท้ายรถ จนมาขับรถเอง”